

Maandblad nr. 2 29e Jaargang 2001/2002

Agenda voor de te houden hobbyavond op **maandag 1 oktober 2001**

in de Reensche Compagnie, Tak van Poortvlietstraat 361, te Hoogezand

Aanvang 19.45 uur

A G E N D A

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Hr. Custers met een lezing over de huiskeuring
4. Pauze met verloting
5. Vervolg punt 3
6. Rondvraag
7. Sluiting

Toelichting:

We kennen Hr. Custers eigenlijk allemaal wel. Hij geeft vanavond een lezing over de huiskeuring. Hr. Custers doet vrij regelmatig de Landelijke huiskeuring van gezelschapsaquaria, maar ook de andere categorie schuwt hij niet. We zullen zien wat de Hr. Custers ons vanavond gaat vertellen. We rekenen wel op een volle zaal.

Van de voorzitter

Afgelopen maand hadden we onze eerste hobbyavond met de beoordeling (uitslag) van onze eerste vijverkeuring. Toch wel iets anders dan een aquarium, zo'n vijver. Volgens mij komt er toch wel meer bij kijken, bij deze keuring, b.v. de gehele tuin. We hadden zeven deelnemers en deze hebben een goede uitleg gehad door de heren Rudolphus. Volgend jaar gaan we er weer voor, en dan met meer deelnemers.

Op 20 oktober is het weer zover, de Nationale Aquariumdag in de Veluwe-hallen in Barneveld.

Het hoogtepunt is de uitslag van de Landelijke huiskeuring, welke over de gehele dag zal worden gepresenteerd. Tevens zijn er lezingen en natuurlijk een grote aquariumbeurs

Als vereniging hebben we ook weer een aantal tafels gereserveerd, zodat we met een grote groep kunnen deelnemen aan deze dag. Op de hobbyavond van 1 oktober kunt u zich opgeven bij onze secretaris Nico Bulthuis

In het vorige maandbladje heeft u al iets kunnen lezen over de gastheer/vrouw avonden. Deze maand zijn ze begonnen en wel als eerste bij de fam. Zonneveld. Omdat deze groep al vele jaren bijeenkomt met dezelfde personen, wil ik hierbij een oproep doen; Er kunnen nog wat deelnemers bij. Als u eens gezellig wilt praten in een kleinen groepje dan is dit uw kans! Samen praten over onze hobby, samen praten over de "gastheer/vrouw zijn/haar aquarium, onder het genot van een kopje koffie of thee of iets anders. Heeft u belangstelling hiervoor, laat het dan even aan Joop Oosterwold weten, het telefoonnummer staat voor in het boekje.

En nog even iets over het Ecodrome, er is een datum geprikt, en wel op zaterdagavond 10 november. Dit is (onder voorbehoud).

En als laatste de komende hobbyavond met Hr. Custers uit het zuiden van ons land. Goede sprekers behoeven geen krans. Het wordt weer T O P.

Hans Osendarp

Vijvers,

Op deze eerste avond van het nieuwe seizoen eens wat anders dan onze gebruikelijke eigenavond, namelijk de uitslag van onze vijverproef keuring. Deze was gehouden op 25 juli en er werd beoordeeld door sr. en jr. Rudolphus. Zij hebben een tuincentrum in Assen en hebben veel ervaring met tuin- en vijveraanleg. Er waren zeven deelnemers voor deze eerste keer, en we zijn van alles tegen gekomen. Veel van de vijvers waren nog maar pas aangelegd en moeten dus nog een aantal jaren "rijpen" om tot volle wasdom te komen.

Voor de heren Rudolphus was het de eerst keer dat ze zoiets deden dus zij konden er ook nog wat van leren en kritische opmerkingen maken naar het concept vijverwijzer.

Pieter Medema en Peter Wieringa hebben de foto's en de video verzorgd en hebben dit weer op een voortreffelijke manier gedaan. De presentatie bestond dus uit het tegelijkertijd vertonen van de video met de dia's en werd ondertussen toegelicht door Rudolphus senior.

Omdat het voor hem de eerste keer was was het jammer dat hij de eerste plaats al tijdens de presentatie bekend maakte, de latere uitslag was dus helaas niet meer zo spannend. Het ging er bij deze proef-keuring niet direct om de plaats in de ranglijst maar meer om te zien of zo'n keuring iets is om vaker te doen en hoe het zou uitpakken. Het uiteindelijke resultaat was zeker de moeite waard, en zeker voor herhaling vatbaar.

Als eerste is geïndigd Geertjan Leutholff die dan ook een prachtige vijver had, mooie aankleding, goede beplanting, niet teveel vis, helder water etc. etc.. Hij heeft deze eerste plaats dan ook dik verdiend, maar dat neemt niet weg dat de andere vijvers ook zeer de moeite waard zijn, maar er kan er maar één op nummer één komen te staan.

Omdat er nog wat tijd over was heeft Hans nog de videofilm laten zien die hij tijdens ons verenigingsbezoek aan de vijvers van Ada Hofman heeft gemaakt. Veel sfeervolle plaatjes en zeken het bekijken waard.

Tot de volgende hobbyavond in oktober.

Nico Bulthuis.

Drie soorten cabomba

overgenomen uit: Aqua Terra Zuid

helaas is auteur bij ons onbekend

De planten uit de cabombagroep, waarvan we drie van de meest bekende zullen beschrijven, behoren tot de familie der Nymphaeaceae of waterlelieachtigen. De verschillende soorten worden aangetroffen in de tropische en subtropische delen van Midden en Zuid Amerika.

De mooiste is wel *cabomba aquatica*, die in de natuur voorkomt van Mexico tot midden Brazilië in het Amazonegebied. Deze fraaie stengelplant komt helaas de laatste jaren steeds minder voor in de liefhebbersaquaria. Dit komt waarschijnlijk doordat men denkt dat de plant minder gemakkelijk te houden is. Voldoet men echter aan de eisen die de plant aan haar milieu stelt dan zal men genieten van het fraaie schouwspel dat deze plant biedt tegen een enigszins donkere achtergrond. Een eerste vereiste voor een goede wasdom van deze cabomba is veel licht. De stengels kunnen dan, afhankelijk van de waterhoogte, zo'n twee meter lang worden en de sterk verdeelde ondergedoken bladeren, met wel zo'n 150 slipjes aan een blad, kunnen dan wel cm's lang worden waardoor de plant dat guirlandeachtige uiterlijk krijgt. De hardheid van het water moet niet boven de 8 DH komen en de pH moet ca. 6,5 zijn, terwijl een temperatuur van 24 - 28 C. verlangd wordt. Aan de bodemgesteldheid worden geen hoge eisen gesteld, maar toevoeging van een beetje klei of leem in het zand bij de voet van de stengels zal ervoor zorgen dat het fraaie uiterlijk van deze plant gehandhaafd blijft. Als de stengels van deze cabomba aan de oppervlakte van het water komen, dan vormen zich z.g. drijfbladeren die er heel anders uitzien en er kan soms een bloeiwijze tevoorschijn komen: een helder geel bloempje. Hou je je aan de bovengenoemde eisen in je bak, dan heb je een prachtige, decoratieve plantengroep voor de achtergrond en middenbeplanting.

Cabomba caroliniana

Deze eveneens fraaie guirlande vormende stengelplant uit de familie der Nymphaeaceae heeft minder grote bladeren, die ook in ondergedoken vorm sterk verdeeld zijn, maar minder dicht op elkaar aan de iets dunnere stengel staan. *Cabomba caroliniana* stelt minder hoge eisen dan de *cabomba aquatica*. Ze is b.v. minder warmte behoevend en neemt met een temperatuur van 18 tot 22 C. genoegen. Ook de verlichting is voor deze cabomba iets minder belangrijk voor een goede groei. Ook deze fraaie plant vormt aan de oppervlakte drijfbladeren en soms een bloem die de vorm van een teer witachtig klokje heeft terwijl de bloem van de *cabomba aquatica* de vorm van een ster heeft. Hoewel de *cabomba caroliniana* gemakkelijker in het aquarium is te houden komt ze helaas steeds minder voor, wat jammer is, want in de achtergrond- of middenbeplanting is ook dit een zeer dankbare, decoratieve plant, mits u in uw bak enigszins aan de eisen die ze stelt tegemoet komt.

Cabomba piauhyensis

Deze cabomba is later in de liefhebberij verschenen dan de twee hiervoor beschreven groene soorten. Qua verschijningsvorm is de rode cabomba het beste te vergelijken met *cabomba aquatica*. In goede doen is het ongetwijfeld de fraaiste soort van het geslacht cabomba. De plant heeft opvallend rode tot scharlakenviolette stengels en roodbruine bladeren als ze in de handel gekocht wordt, maar na enkele weken willen vaak de toppen afvallen en gaan de bladeren hun fraaie kleur verliezen en blijven alleen de roodachtige uiteinden aan de enigszins

groen geworden bladeren over. Ook deze cabomba houdt van leem of wat klei in de bodem van grof zand en verlangt evenals de cabomba aquatica veel licht. De temperatuur moet minstens 25 gr.C of hoger zijn. De watersamenstelling moet aan de zure kant zijn, dus een pH lager dan 7 en de hardheid zeker niet boven de 8 DH. Aan de oppervlakte gekomen, kan deze cabomba rode tot violetkleurige stervormige bloempjes geven. Onder de bovengenoemde voorwaarden is de cabomba piauhyensis nog tamelijk lang goed te houden en kunt u nog een poos van haar fraaie kleur genieten. De plant verschaft aan uw bak allure. Vooral tegen een heldergroene achtergrond (b.v. vaantjesplanten) verkrijgt u een fraaie decoratie, ook al is dat misschien van korte duur. Probeer de genoemde cabomba's ook eens, want als u in uw aquarium aan hun eisen tegemoet komt zult u er geen spijt van krijgen.

Van aquariaan tot aquaroot?

Wellicht herkent u de situatie waarin u in de huiskamer keurig een aquarium onderhoudt en daar veel plezier aan beleeft. Op een gegeven moment lijkt het u ook wel erg leuk en aardig om zelf eens met één van de door u gehouden vissoorten een kweekpoging te ondernemen. Wellicht dat een bepaalde vissoort spontaan in het huiskameraquarium overgaat tot het afzetten van eitjes. Daar komt meestal niets anders van terecht dan een heerlijk maaltje "kaviaar" voor de overige vissen.

Wat te doen dus? De vissen overbrengen in een apart aquarium en daar laten afzetten of alleen de eitjes overhevelen naar een apart bakje. En dan begint de ellende volgens uw huisgenoten. Het bakje staat mateloos in de weg, de luchtpomp maak wel erg veel herrie, moet ik die visjes nu al weer voeren en ga maar door.

Als het bovenstaande u bekend voorkomt heb ik wellicht voor u de oplossing.

In de huiskamer staat een aquarium van 1.50 x 50 x 50 waarin ik met veel plezier onder andere *Hoplosternum thoracatum* houd. Het stelletje voelde zich dermate thuis dat zij hun eieren afzetten onder aan de stabilisatiestrips van het aquarium. Gezien de dichte visbezetting was het vervolg gedoemd te mislukken. Dus de eieren voorzichten verwijderen en overbrengen in een apart bakje. De meeste eieren kwamen uit en ook het opkweken van de jonge visjes ging goed. Pa en Ma *thoracatum* vonden het echter nodig om opnieuw eieren af te zetten en u weet het ging de eerste keer allemaal zo goed, dus maar een tweede bakje.

Toen was echter in huiselijke kring de maat vol en moest er een andere oplossing komen. Het constante lawaai van de luchtpompjes was voor mijn vrouw nog wel het grootste probleem. Maar ja wat nu?

De oplossing vond ik door in de garage een ruimte af te timmeren en goed te isoleren. De garage is immers maar halfsteens en koelt tijdens de winter enorm af. Het verwarmen van de aquariums wordt dan een kostbare aangelegenheid. De ruimte is goed geïsoleerd en blijft in de winter keurig rond de 22 graden, veroorzaakt door de TL-verlichting in de ruimte. De verwarmingselementen in de aquariums gaan maar weinig aan. Een verdere besparing op de energiekosten verkrijg ik door het dag- en nachtritme om te draaien. 's Avonds en 's nachts is

het licht aan en overdag uit. Dit is best handig want overdag ben ik aan het werk en kan dan toch niet kijken of de aquariums onderhouden.

Alleen tijdens de zomer stijgt de temperatuur in de garage tot tropische warmte, het open zetten van de deur van de kweekruimte zorgt voor onvoldoende verkoeling. Hier moet ik dus nog eens wat op verzinnen.

De ruimte op zich is niet groot, buitenwerks 1.20 x 1.80, binnen heb ik twee stellages gebouwd aan de rechter- en linkerzijde. In deze stellages kunnen aquariums met een maximale lente van 90 centimeter staan en drie rijen boven elkaar. Op dit moment staan er tien aquariums, die allemaal zijn bevolkt.

In een aquarium zitten *Hoplosternum littorale* (deze jongens doen nog niets anders dan groeien) en *Hoplosternum pectorale* (kleine soort) Verder houd ik nog de cichliden *Aequidens rivulatus* en *Astronotus ocellatus*, daarnaast houd ik nog een aantal soorten levendbarenden.

En zo zijn ook deze tien aquariums allemaal al weer in gebruik. Op de eerst volgende aquariumbeurs op 20 oktober in Barneveld ga ik proberen om in ieder geval de meeste van mijn levendbarenden te verkopen. Op deze wijze hoop ik weer een aantal aquariums leeg te krijgen voor het kunnen opkweken van een aantal *Astronotus ocellatus*.

Op deze wijze kan ik nu gelijktijdig meerdere vissoorten houden en er mee proberen te kweken en is de titel van aquariaan tot aquarioot volledig verklaard.

Indien u ook, nu of in het verleden, wel eens heeft gekweekt met een vissoort zou het aardig zijn om uw ervaring eens op te schrijven om te plaatsen in ons maandblad. Bij deze dus een oproep aan u om eens in de pen te klimmen. Mocht u dit een probleem vinden, maar wil u wel ervaringen delen ben ik bereid om eens met u te praten en over ons gesprek een berichtje te schrijven.

Laat het mij weten middels een mailtje (aan bart-annieta.vries@planet.nl) of bel met 0598 – 392458.

Bart Vries

Tien smoezen om niet aan de huiskeuring mee te doen!!!

1. Ik heb nog nooit mee gedaan en ben bang dak ik afga
2. Mijn aquarium is niet mooi genoeg
3. Ik heb last van algen
4. Mijn aquarium is pas ingericht

5. Mijn vissen zijn niet allemaal volgroeid
6. Volgend jaar doe ik mee, ik moet de techniek nog verbeteren
7. Die keurmeester komt er bij mij niet in, hij gaf mij eerder te weinig punten
8. Ik heb geen aquarium
9. Op de keuringsdatum moet ik met mijn vrouw winkelen gaan
10. Ik wil anderen ook eens de kans geven om kampioen(e) te worden

Al deze tien redenen zien wij als bestuur, geen reden om niet mee te doen, oké, punt 8, dat is in ieder geval een goede reden.

U kunt zich vanaf september al opgeven voor de huiskeuring bij Joop Oosterwold.

Drie snelle groeiers

uit Scalaria Nieuw (Dordrecht)
overgenomen uit: de Uitstromer uit Groningen

In dit plantenartikel worden drie planten besproken die, zoals de titel al zegt, tot de snelle groeiers behoren. Men dient er wel rekening mee te houden dat stellig om de veertien dagen enig snij- stekwerk verricht dient te worden. Overigens mag dit toch geen bezwaar zijn want het is een plezierige bezigheid en bovendien leer je zo uitstekend de weg in je eigen aquarium.

Het gaat om de volgende drie planten:

Hygrophila polysperma (Belgisch groen);

Hygrophila difformis (vaantjes plant);

Hygrophila stricta die geen Nederlandse naam heeft.

Dit drietal heeft graag veel licht. Al deze planten komen uit de tropische delen van Azië, o.a. India en moeten dus niet in een koud aquarium gezet worden. Tevens geldt voor dit drietal dat het van huis uit moerasplanten zijn. Dit houdt in dat de wijze waarop wij ze in het aquarium houden, altijd onder water tegen natuurlijk is.

In de natuur staan ze hoogstens met het onderste gedeelte in het water. Het zijn planten die langs of op de oever thuis horen. Doordat ze een grote mate van aanpassing bezitten is het mogelijk dat wij ze constant onder water kunnen houden. In kwekerijen worden ze echter vaak geheel of gedeeltelijk boven water gekweekt. Zo komt het dat men in een aquariumzaak vaak de bovenwatervorm van Hygrophila polysperma en difformis aantreft. Er moet dan rekening mee worden gehouden dat de planten enige tijd nodig hebben om zich aan het onder water leven aan te passen, dit gaat vaak ten koste van wat bladeren. In dit verband wil ik er nog eens op wijzen hoe belangrijk het is als je wat planten of stekken met een mede-aquariaan

kunt ruilen, die zijn al onder water gegroeid en kunnen vaak zonder moeite verder groeien.

Nu zullen we eerst de *Hygrophila polysperma* eens wat nader bekijken. Allereerst wil ik stellen dat het, evenals de andere twee planten, een uitstekende aquariumplant is die over het algemeen makkelijk groeit, vooral als er wat klei door de bodem gemengd is. Aan dunne stengels, die gemakkelijk een hoogte van 40 cm halen, verschijnen lichtgroene langwerpige blaadjes die twee aan twee aan de stengel zitten. Dat ze zo hoog kunnen worden betekend niet dat ze in een laag aquarium niet bruikbaar zouden zijn. Ze moeten alleen wat eerder getopt worden. Dat toppen dient te gebeuren voor de plant de wateroppervlakte heeft bereikt. In plaats van toppen kan ook de hele plant uit de grond gehaald worden, flink worden ingekort en opnieuw in de grond worden gezet. Een andere manier is om een stek te nemen van ca. 10 cm lengte. En tussen of voor het overgebleven deel te zetten. Omdat ze flink doorgroeien zetten we deze plant niet vlak achter de voorruit want dan wordt u weldra het gezicht op de andere planten ontnomen. Halverwege de voorruit en achterwand is een betere plaats, al naar de afmeting van het aquarium, terwijl ze ook heel goed langs de zijwand of geheel achterin geplaatst kunnen worden. We planten de *Hygrophila polysperma* stekken in een groepje dicht bij elkaar. Zo'n groep lichtgroene planten staat erg mooi, vooral als u ervoor zorgt dat ze combineren met donker gekleurde planten.

Dan nu de vaantjes, (*Hygrophila difformis*) De behandeling komt overeen met die van de vorige, maar het uiterlijk is heel anders. Aan de stengel zien we in fijne slipjes verdeelde bladeren; die slipjes zullen dan de vaantjes moeten voorstellen. Per stek vragen ze meer ruimte dan de vorige plant, daar de bladeren veel omvangrijker zijn. Ook van de vaantjesplant worden stekken in een groep bij elkaar geplaatst. Een bos vaantjesplanten draagt in hoge mate bij tot schoonheid van het aquarium. Met nadruk wil ik er op wijzen dat deze plant nimmer de oppervlakte mag bereiken. Zodra de plant aan de oppervlakte komt, ontstaan er bladeren die bij bovenwatervorm horen. Deze zien er heel anders uit dan die welke groeien onder water, ze missen de fijne slippen. Vaantjesplanten die boven het water uitgegroeid zijn kunt u afschrijven, want de bovenwater vorm gaat dood wanneer hij onder water gezet wordt. Bijtijds afstekken dus! Ook deze planten zetten we wat naar achteren of aan de zijkant van het aquarium. 's Avonds sluiten de koppen zich min of meer zodat de bladeren dan dicht tegen elkaar komen te zitten; dit verschijnsel komt ook bij de andere twee planten voor en bij nog veel meer soorten.

Als laatste komt de *Hygrophila stricta* aan bod. Als deze plant het naar zijn zin heeft wordt het echt een grote plant, daardoor is hij niet geschikt voor lage aquaria. Pas in bakken van minstens 40 cm en hoger komt hij tot zijn recht. Aan een stevige stengel zitten de mooie langwerpige, lichtgroene bladeren, van afstand tot afstand twee aan twee tegenover elkaar. Het stekken kan gebeuren op dezelfde manier als beschreven voor de *Hygrophila polysperma*. Laat u de oude plant staan, dan ontwikkelen zich daaraan twee nieuwe stekken. Op die manier breidt uw bezit zich uit. Evenals de vaantjesplant ontwikkelt de *Hygrophila stricta* een enorm wortelstelsel. Wie de plant in z'n geheel verwijderen wil, moet dus voorzichtig beetje bij beetje omhoog trekken, anders krijgt u te veel troebeling in het water. Let er bij deze planten op dat hij niet boven water uit mag groeien. Om een mooi geheel te krijgen plaatsen we een aantal stekken bij elkaar met een tussenruimte van 4 cm.

Tot slot nog een opmerking over het planten in groepen. De afmeting van het aquarium speelt hierbij een grote rol. In een klein aquarium vormen 5 stekken *Hygrophila polysperma* een groepje, maar in een groot aquarium zie je zo'n groepje nauwelijks staan.

Neem echter nooit 1 stek van de genoemde planten want b.v. de aanblik van een vaantjes plant verzinkt in het niet, bij wat u ziet wanneer er drie , vijf of meer staan.

Probeer ook een zeker evenwicht in de beplanting te krijgen en laat niet een grote plant of groep overheersen. Ik hoop met dit "planten praatje" uw interesse voor de besproken planten gewekt te hebben. U zult er stellig geen spijt van hebben als u ze koopt of ruilt.